

ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ ОДНОКІМНАТНИХ КВАРТИР

Вінницький національний технічний університет¹;
ДПТНЗ «Хмельницький аграрний центр ПТО»²

Анотація

Розглянуто різновиди об'ємно-планувальних рішень, їх основні недоліки та переваги. Проаналізовано та визначено найбільш ефективні та актуальні варіанти сучасних помешкань.

Ключові слова: об'ємно-планувальні рішення, енергозбереження, ефективність, економічність.

Abstract

The types of spatial planning decisions, their main disadvantages and advantages are considered. The most effective and actual variants of modern dwellings are analyzed and determined.

Keywords: space-planning solutions, energy saving, cost-effectiveness, affordable price.

Вступ

Будівництво – одна з найважливіших і найбільших галузей. Продуктом функціонування будівельної галузі є створення цивільних, промислових, житлових та інших будівель. Архітектурно - будівельна діяльність пов'язана з величезними матеріальними витратами, скорочення яких досягається раціональними об'ємно - планувальними рішеннями будівель. Завдяки цьому вирішується актуальна проблема доступності житла та як наслідок підвищуються попит і темпи зведення будівель.

Основна частина

Основу об'ємно-планувального рішення громадських будинків становить так званий житловий осередок - квартира в житловому будинку, номер у готелі або кімната в гуртожитку.

Розробка об'ємно-планувальних рішень громадських будівель є першим етапом проектування, що ґрунтується на комплексному врахуванні різнобічних вимог – функціональних, фізико-технічних, конструктивних, архітектурно-художніх і економічних. Формування об'ємно-планувальних рішень будівель визначають за основними чинниками: функціональним процесом, містобудівними і природнокліматичними умовами, архітектурно-художніми задачами, конструктивними особливостями, особливостями функціональної і технічної експлуатації та економічністю. [1, 2]

Квартири в багатоквартирному житловому будинку слід проектувати згідно з діючими нормами проектування, виходячи з умови їх заселення однією сім'єю. У квартирах передбачаються наступні приміщення: житлові кімнати та підсобні приміщення – кухня, передпокій, санвузли коридори, вбудовані комори, антресолі, літні приміщення.

Одним із провідних і ефективних об'ємно-планувальних рішень є енергозбереження, яке дає змогу значно скоротити обсяги енергоносіїв, що використовуються в енергоємних галузях країни. До таких галузей відноситься житлово-комунальне господарство і будівництво житлових, громадських будівель, а також промисловість будівельних матеріалів. Будинки, побудовані в ті часи, коли паливні ресурси здавались необмеженими, сьогодні потребують так багато енергії, що їх експлуатація лягає важким тягарем на паливно-енергетичний комплекс, а будівництво частини нових будівель ще ускладнює проблему. Досвід економічно розвинутих країн доводить, що на сучасному рівні розвитку техніки витрати тепла в будівлях можуть бути зменшені більш, ніж на 35 % [3]

На даний час в Україні прийнято багато законодавчих актів щодо енергозбереження житла, таких як Закон України «Про енергозбереження», Комплексна державна програма енергозбереження, Програма державної підтримки розвитку нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії та малої гідро- і теплоенергетики та інші. Але, не дивлячись на існування цих законів та програм, втілення їх в життя майже не відбувається, а ситуації в наші дні вже досягла свого критичного піку [4].

Для того, щоб знизити витрати на енергозбереження необхідні рішучі та невідкладні дії з боку влади, а саме:

- капітально відремонтувати і частково замінити теплові і водопостачальні системи і мережі.
- провести в стислі терміни утеплення існуючих будинків, а в тих, що реконструюються або будуються, підвищити якість теплозахисних властивостей огорожуючих конструкцій.
- переобладнати ТЕЦ і котельні, відремонтувати або замінити застаріле обладнання з низьким ККД на більш сучасне і ефективне [5-6].

Також за даними багатьох джерел і досвідом сучасних будівельних компаній вважається, що для громадських потреб будівництво багатоповерхових будинків доцільніше одноповерхових. Це дозволить скоротити площу забудови, збільшити доступність та зменшити вартість. Сучасна квартира – це філософія, яку сповідують провідні фахівці у сфері архітектури та дизайну. Невимушеність і простота, гармонія і функціональність, комфорт і затишок у кожній деталі планування сучасного простору. Головним завданням сучасного помешкання є відображення внутрішнього світу людини, її характеру, ритму життя. [7-10]

Найчастіше в новобудовах зустрічаються такі види однокімнатних квартир:

1. Квартира-студія – головною особливістю цієї квартири є мінімальна кількість внутрішніх перегородок, зазвичай кімната суміщена із гостинною зоною та кухнею. Простір відокремлюють предметами меблів або декоративними не опорними перегородками. Квартира студія може бути економ класу і мати площу 20-40 м², а також середнього та елітного класу із площею 50-70 м².

2. Смарт-квартира – це квартира із невеликою площею яка може бути 18-30 м², в ній також може бути мінімальна кількість перегородок і суміщена кімната із кухнею, але її особливістю є наявність високих стель (до 4 м.), що дає можливість оснащати її 2-гим додатковим рівнем для кімнати.

3. Повногабаритна однокімнатна квартира – це квартира і достатньою площею, яка коливається від 35 до 50 м². У такій квартирі можуть бути передбачені перегородки від забудовника, а також можливість планування за власними побажаннями [11-12].

Висновок

На сьогоднішній день багатоповерхові будинки стають все більш популярними. За рахунок нових ідей планування та використання простору, при раціональному використанні ресурсів та можливостей, при правильному підборі об'ємно-планувальних рішень держава буде в змозі забезпечити громадян вигідним та комфортним житлом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Архітектура будівель і споруд. Конспект лекцій навчальної дисципліни для студентів 2 і 3 курсів денної і заочної форм навчання та другої вищої освіти за напрямом підготовки (0921) 6.060101 «Будівництво», спеціальності «Міське будівництво та господарство», спеціалізації «Технічне обслуговування, ремонт та реконструкція будівель» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. І. Романенко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 167 с.
2. Архітектура будівель і споруд. Багатоповерхові каркасні будинки [Текст] : навчальний посібник / В. В. Смоляк, В. П. Ковальський, Н. В. Козинюк [та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 76 с.
3. Дамаскін Б. С. Енергозбереження при реконструкції житла / Б. С. Дамаскін // Реконструкція житла: наук.-виробн. вид. – К.: НДІпроектреконструкція, 2006. – Вип. 7. – С. 146-149.
4. Габриель И. Реконструкция зданий по стандартам энергоэффективного дома / И. Габриель, Х. Ладенер; пер. с нем. – СПб.: БХВ-Петербург, 2011. – 480 с., ил. – (Строительство и архитектура).
5. Ковальський В. П. Енергозбереження при реконструкції житлової секції застарілої серії [Текст] / В. П. Ковальський, Д. П. Щербань // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - 2013. - № 2. - С. 116-118.
6. Абрамович В. С. Можливості зведення енергоефективних панельних будинків [Текст] / В. С. Абрамович, В. П. Ковальський // Розвиток будівництва та житлово-комунального господарства в сучасних умовах : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 28-29. березня 2019 р. – Северодонецьк : СХУ ім. В. Даля, 2019. – С. 13-14.

7. Гурман Я. В. Особливості об'ємно-планувальних рішень зблокованих будинків [Текст] / Я. В. Гурман, В. П. Ковальський // Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції "Інноваційні технології в будівництві (2018)", 13-15 листопада 2018 р. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – С. 209-211.
8. Ковальський В. П. Підвищення ефективності в житлово-комунальному господарстві [Текст] / В. П. Ковальський, В. П. Очеретний, М. О. Постолатій // Матеріали науково-практичної конференції "Енергія. Бізнес. Комфорт", 26 грудня 2018 р. – Одеса : ОНАХТ, 2019. – С. 2-3.
9. Ковальський В. П. Особливості проектування багатоповерхових енергозберігаючих будівель [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, А. В. Ковальський, Д. В. Смашнюк // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp2019/paper/view/7523>.
10. Загоруйко А. О. Аналіз об'ємно-планувальних рішень однокімнатних квартир багатоповерхових будинків у місті Вінниця [Текст] / А. О. Загоруйко, В. П. Ковальський // Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції "Інноваційні технології в будівництві (2018)", 13-15 листопада 2018 р. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – С. 236-239.
11. Ковальський В. П. Сучасні тенденції у зведенні монолітних і цегляних житлових будинків [Текст] / В. П. Ковальський, А. В. Бондар, Г. І. Лисій // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - 2015. - № 1. - С.106-110.
12. Постолатій М. О. Об'ємно-планувальні рішення багатоповерхових будівель [Текст] / М. О. Постолатій, А. В. Ковальський, В. П. Ковальський // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи» (МН-2020), м. Вінниця, 18-29 травня 2020 р. –2020. – С. 219-221.

Постолатій Маріанна Олександрівна – студентка групи Б-17, факультету будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, postolatiu@gmail.com.

Ковальський Віктор Павлович – к.т.н., доцент кафедри будівництва, міського господарства і архітектури Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com

Вознюк Ігор Михайлович – викладач ДПТНЗ «Хмільницький аграрний центр ПТО»

Postolatii Marianna O. - student of B-17m group, Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya postolatiu@gmail.com.

Kovalskiy Victor P. – Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Construction, Municipal Economy and Architecture Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com

Voznyuk Igor M – teacher of State Vocational and Technical Educational Establishment “ Khmilnyk Center of Vocational and Technical Education”